

Otázka č. 8

Software – aplikace kancelářských balíků

Pojmem software označujeme funkční část počítače, která je na rozdíl od hardwaru nehmatatelná. Samotný počítač, tedy tištěné spoje, obvody, rezistory a magnetické plotny nejsou k ničemu, když nic nedělají. Něco dělat začínají až na základě instrukcí, a software není právě nic jiného, než příkazy, instrukce a data, která ty pevné součástky uvedou do činnosti. Software můžeme rozdělit do tří základních skupin. Systémové a servisní, programovací jazyky a aplikační software. Tyto skupiny tvoří Interface neboli rozhraní mezi uživatelem (člověk) a počítačem (stroj).

Systémové a servisní programy

Tvoří úplný základ celého interface. Komunikuje přímo s hardwarovými prostředky. Udává příkazy procesoru a ten na základě příkazových tabulek rozhoduje o dalších krocích požadovaného procesu. Všechny instrukce jsou většinou směřovány nejdříve CPU a pak dále po sběrnici. Do této skupiny patří také drivery (ovladače) všech skupin hardwaru. Jde o další sady instrukcí a adres používané k ovládní daného kusu hardwaru.

Programovací jazyky

Jsou programy, které umožňují vytvářet všechny ostatní programy (aplikace). Je jich několik a každý se hodí na jiný typ aplikací.

Dnes nejpoužívanější a skoro univerzální je jazyk C a jeho nástavba C++, pro výuku nebo okrajové programování existuje Pascal v prostředí Delphi.

Aplikační software:

Umožňuje provádět nějakou činnost (řešení konkrétního problému, interaktivní tvorbu uživatele – např. textový procesor apod.). Aplikace využívají pro interakci s uživatelem grafické nebo textové rozhraní, případně příkazový řádek. Aplikace se může skládat z několika počítačových programů.

Distribuce softwaru

Shareware

Je formou demoverze programu. Je zadarmo, ale má omezenou činnost. Například časem, zablokovanými funkcemi, nemožností ukládat atd. Za možnost užívat plnou verzi zaplatíte s tím, že dostanete registrační klíč kterým si plnou verzi odemknete.

Freeware

Plnohodnotný program, který je zadarmo, ale autor si vyhrazuje právo na uvedení svého jména a úpravy v programu. Freeware je rozšířený po celém světě.

Public Domain neboli Open Source

Jsou to programy, do jejich kódu může zasáhnout každý v rozsahu určeném instrukcemi u programu. Jsou dodávány se zdrojovým kódem a vývojovými nástroji k jejich úpravě. K neznámější patří operační systém Linux v mnoha provedeních.

Licencování

U větších produktů, jako například kancelářské balíky se přidělují licence na užívání produktu. Software je tedy propůjčen za daný obnos na neomezenou dobu a vy jej smíte využívat v rozsahu daném smlouvou.

Multilicence

Pro kanceláře nebo školy je výhodné koupit multilicence na daný produkt. Jedná se o povolení užívat legálně software pro daný počet počítačů, přičemž se cena za jednu licenci úměrně snižuje.

Kancelářský software

Kancelářský software je pro mnohé z nás každodenním chlebem. Pomáhá nám při tvorbě firemních dokumentů, prezentací, tabulek a všelijakých dalších výstupů. Jaké jsou na trhu možnosti, kolik stojí, jaký mají dopad na využití operační paměti a jak vypadá uživatelské prostředí hlavních představitelů?

Tvoříme v nich nejrůznější prezentace, textové dokumenty a plníme tabulky spoustou různorodých dat. Jejich tvůrci se stejně tak snaží usnadnit nám práci, jak jen to jde - aby vzrostla její efektivita a uživatel měl více času na důležitější činnosti. Řeč je o kancelářských balících, jejichž funkce jsou pro mnoho profesí nepostradatelné a stejně tak se bez některých zde integrovaných programů neobejde běžný uživatel.

Již v počátcích rozvoje osobních počítačů se na trhu objevil nespočet pokusů o vývoj takovýchto řešení, ale nemálo z nich zůstalo v propadlišti dějin. Synonymem pro office software je již delší dobu Microsoft Office, který je komerčně prodáván a tudíž jde do jeho vývoje nejvíce finančních prostředků.

Naštěstí je stále "kam sáhnout" a v MS mají delší dobu poměrně vydařenou konkurenci s názvem OpenOffice.org. OO je na rozdíl od MS Office svobodným softwarem a zdarma jej může využít každý. V září roku 2010 došlo díky neshodám vývojářů a společnosti Oracle Corporation k odtrhnutí části schopných programátorů, kteří založili projekt LibreOffice (svobodný office) stavějící na zdrojovém kódu OpenOffice a úspěšně si s ním získávají místo na trhu.

Tradiční kancelářský balík skrývá mezi svými programy "velkou trojku" v podobě nástroje pro tvorbu prezentací a textového a tabulkového procesoru. Poté mnohdy následují aplikace pro správu databází a další podobné specializované úkony.

My se podíváme na to, jak si stojí Microsoft Office, OpenOffice a LibreOffice v běžných úkonech, jaké je zde licencování, a abychom nezůstali nohama na pevné zemi, nahlédneme očkem i do cloudu.

- Microsoft Office
- OpenOffice
- LibreOffice
- Google Docs
- Microsoft SkyDrive (možnosti tvorby a editace dokumentů zdarma)

Licencování a ceny

U produktů LibreOffice a OpenOffice jsou licence pro bezplatné komerční použití a staví na licenci svobodného softwaru LGPL. Odlišná je situace u MS Office, který je proprietární a má hned několik druhů licencování. Nechybí však možnost zkoušky na 60 dnů od instalace, přičemž ceny se pohybují od přibližně 2000 Kč za studentskou verzi, až po 20 000 Kč za profesionální (firemní nasazení). U cloudových balíčků je využívání dostupné zdarma s nutností být připojen k internetu.

Podporované systémy:

- MS Office - Microsoft Windows XP SP3, Vista, 7 a novější, Mac OS X
- LibreOffice - Microsoft Windows XP SP3, Vista, 7 a novější, GNU/Linux, Mac OS X
- OpenOffice - Microsoft Windows XP SP3, Vista, 7 a novější, GNU/Linux, Mac OS X, Solaris, BSD

O cloudových služeb je nutná registrace, případně lze využít již dříve založený účet. K využívání stačí prohlížeč.

Služby jsem vybrala proto, že jsou zdarma a navíc v sobě zahrnují solidní úložiště. Někdo namítne, že jsou v cloudu dostupné plnohodnotné Office 365, ale pro většinu úkonů bohatě postačí právě tyto dvě.

Prostředí a lokalizace

Jak je známo, Microsoft ve svých Office nasadil rozhraní "Ribbon" a na tom již od verze 2007 staví. Spousta uživatelů si na něj zvykla a v OO a LO by se musela znovu učit jiné rozložení ovládacích prvků. To platí jistě i naopak a troufnu si říct, že využívání všech zmiňovaných aplikací není po krátkém soužití problémem.

Důležitým faktorem je lokalizace, kde naše čtenáře nepochybně potěší dobrá podpora češtiny. Ta platí i pro online balíčky. Za to jsem osobně rád, že společnosti již s naším trhem tak nějak počítají. České je nejen prostředí, ale i náповěda, která je občas nenahraditelným pomocníkem při řešení problémů a hledání "jak co funguje".

MS Office – součásti

- Microsoft Word (textový procesor)
- Microsoft Excel (tabulkový kalkulátor)
- Microsoft Outlook (e-mailový a groupwarový klient)
- Microsoft PowerPoint (program pro vytváření prezentací)

Sestavení se zde liší podle distribucí.

LibreOffice a OpenOffice – součásti

- Writer (textový procesor)
- Calc (tabulkový kalkulátor)
- Impress (program pro vytváření prezentací)

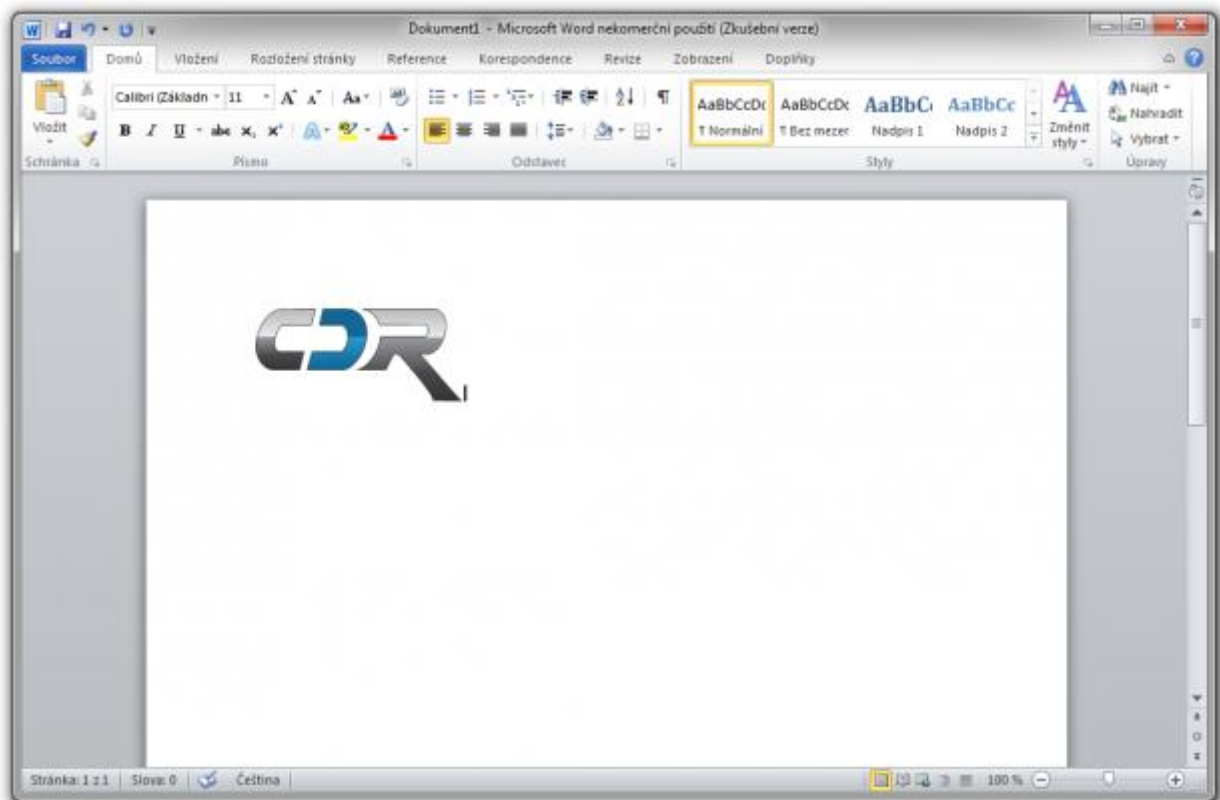
Podpora formátů

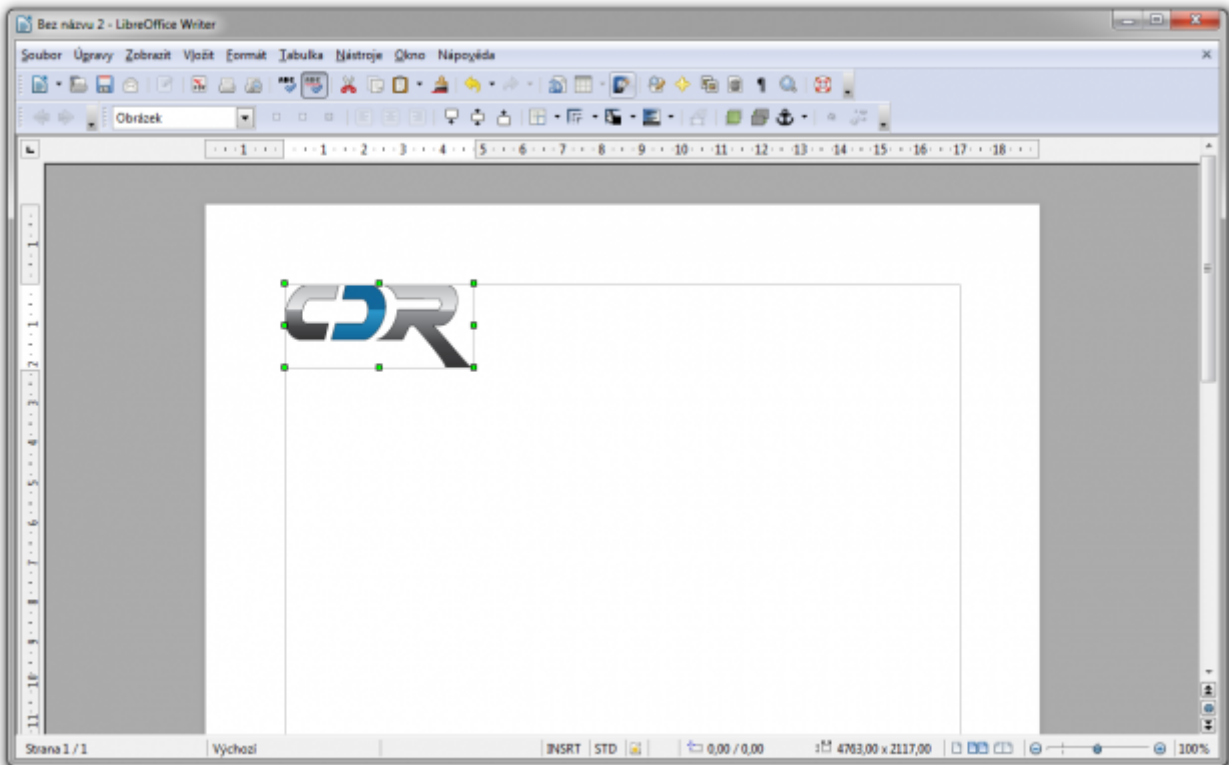
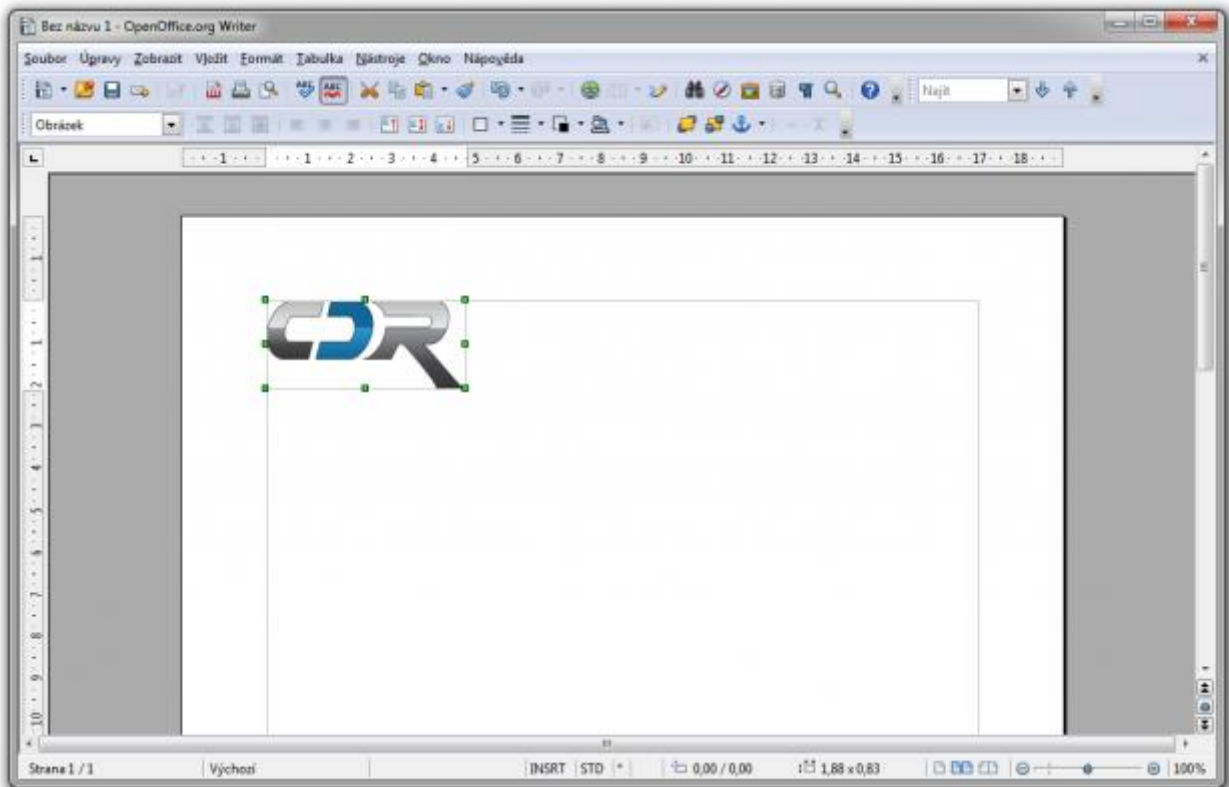
Tím, čím se námi vybraný software stal oblíbeným, je i široká podpora vstupních a výstupních formátů. Vypisovat všechny by byl holý nesmysl a vydalo by to na další článek, nejjednodušší tedy bude, když se každý podívá na to, co ho přesně zajímá.

Detailní výpis podporovaných souborů si zobrazíte kliknutím na název balíku:

- [MS Office](#)
- [OpenOffice](#)
- [LibreOffice](#) (velmi podobný s Open Office)
- [Google Docs \(Drive\)](#)
- [SkyDrive](#)

Textové procesory - ukázky prostředí

Nástroje pro tvorbu prezentací - ukázky prostředí

